

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH

Barri de Palau
Saragossa, 27
17003 Girona
Tel. 972 426 368
bibliolluch@ajgirona.org

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE

Barri de Santa Eugènia
Montseny, 74-78
17006 GIRONA
Tel. 972 232 715
biblioallende@ajgirona.org

BIBLIOTECA DE TAIALÀ

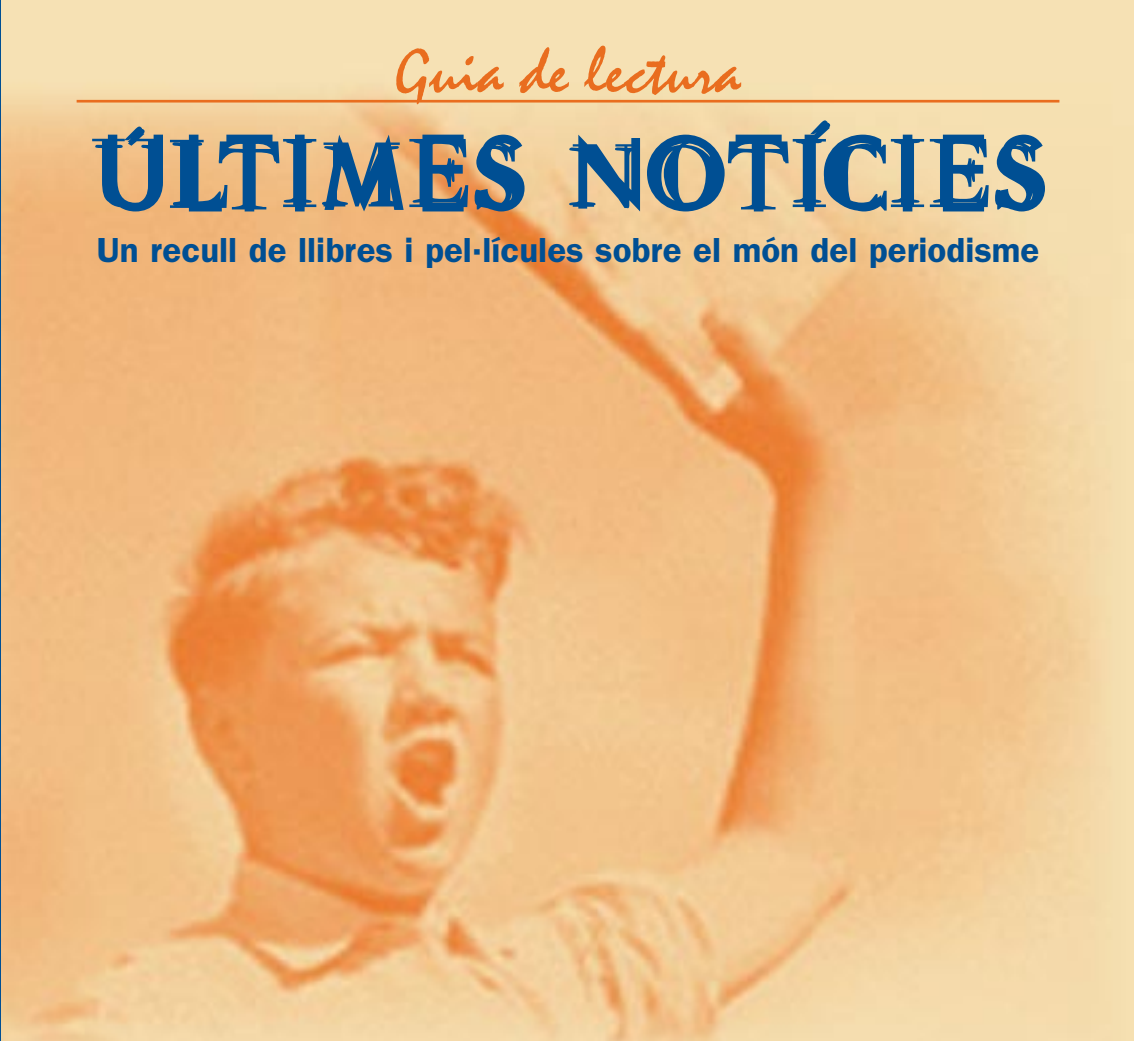
Carretera de Tailandà, s/n
17007 GIRONA
Tel. 972 213 315
bibliotaiala@ajgirona.org

www.ajuntament.gi/biblioteques

Guia de lectura

ÚLTIMES NOTÍCIES

Un recull de llibres i pel·lícules sobre el món del periodisme

-
- 9 de març:** *“El monstre s’ha escapat del seu desterrament”*
- 10 de març:** *“L’ogre cors ha desembarcat a Cap Jean”*
- 11 de març:** *“El tigre ha aparegut a la zona de Gap. Els exèrcits es dirigeixen cap allà per frenar el seu avanç. La seva aventura miserable acabarà com la dels delinqüents, a les muntanyes”*
- 12 de març:** *“El monstre ha arribat fins a la ciutat de Grenoble”*
- 13 de març:** *“El tirà és ara a la zona de Grenoble i Lió. Tothom està terroritzat des que ell va aparèixer”*
- 18 de març:** *“L’usurpador ha tingut la gosadia d’apropar-se fins a un punt a seixanta hores de marxa de la capital”*
- 19 de març:** *“Bonaparte s’apropa veloçment, però li és impossible entrar a París”*
- 20 de març:** *“Napoleó arribarà demà a les portes de París”*
- 21 de març:** *“L’emperador Napoleó és a Fontainebleu”*
- 22 de març:** *“Ahir a la tarda Sa Majestat l’Emperador va fer la seva entrada pública a les Tulleries. Res pot superar aquesta joia universal”*

Joseba Sarrionandia recull en el seu llibre *Ez naiz Hemengoa (Jo no sóc d’aquí)* aquests peculiars i il·lustratius titulars que el diari parisenc *Moniteur Universel* va dedicar a Napoleó Bonaparte des que va escapar-se del desterrament a l’illa d’Elba fins que va retornar amb el seu exèrcit a París.

COM ES FAN LES NOTÍCIES

Les notícies són la matèria primera amb què treballa el periodista. D'on surten, com es busquen, com es col·loquen. En aquest apartat hem triat un seguit de llibres que tracten aquesta matèria i també els llibres de records de tres periodistes que han passat moltes hores a les redaccions, per als quals el periodisme ha estat una passió.

- **Historia del periodismo universal**

Síntesis

El periodisme és una activitat que neix amb la modernitat i que té un paper privilegiat en la història contemporània. Aquest llibre fa una repassada a les diverses modalitats periodístiques al llarg de la història.

- **El blanco móvil**

BASTENIER, Miguel Ángel

El País

Aquest llibre està presentat com un curs de periodisme, però és, a la vegada que una eina per als estudiants de periodisme, una reflexió sobre com es fan els diaris, i per tant, interessarà també els lectors de premsa.

- **Cartes a un joven periodista**

CEBRIÁN, Juan Luis

Ariel

Juan Luis Cebrián, conseller delegat de PRISA, escriu aquí (com Rilke va escriure les seves cartes als joves poetes) un seguit de recomanacions, consells i reflexions.

- **La noticia. Pistas para percibir el mundo**

FONTCUBERTA, Mar

Paidós

Aquest llibre explica el procés de producció de les notícies amb l'esperança que el lector, un cop vist el procés, pugui esdevenir un usuari crític dels mitjans.

- **Como se fabrican las noticias**

LÓPEZ, Manuel

Paidós

Aquest llibre estudia, analitza i proposa línies d'actuació per establir l'agenda temàtica d'un mitjà de comunicació. Com seleccionar notícies en funció de l'interès de la gran massa. Decidir què entra i què no.

- **El periodista universal**

RANDALL, David

S. XXI

Un manual per a periodistes que aborda des de les entrevistes fins a l'actitud, passant per l'edició de notícies o la direcció de personal.

- **La construcción de la noticia**

RODRIGO ALSINA, Miguel

Paidós

Una altra incursió en el món de la producció de notícies. Com es construeixen, com circulen, com es consumeixen.

- **Diarios**

ESPADA, Arcadi

Espasa-Calpe

Aquest periodista català ha guanyat el premi Espasa d'assaig del 2002 amb un "diari sobre els diaris", amb una reflexió sobre el quefer dels periodistes a partir del que s'ha anat publicant a la premsa els darrers anys.

- **Memorias de un reportero**

CRONKITE, Walter

El País Aguilar

Als vuitanta anys, Cronkite escriu la història de la seva vida. L'odissea professional d'un home dedicat al periodisme.

- **Vivir para contarlo**

GARCIA MÁRQUEZ, Gabriel

Mondadori

El primer volum de les memòries del Nobel colombià inclou els inicis de l'autor de *Relato de un naufrago* en el món del periodisme. Garcia Márquez va començar a treballar en el periodisme sense vocació però va acabar per considerar-la la professió més bonica del món.

- **Mujer en guerra**

TORRES, Maruja

El País Aguilar

Maruja Torres fa en aquest llibre memòria dels 35 anys dedicats al periodisme que, en paraules seves, ha estat un company, un amor, un amic, un jutge i un mestre que li ha donat països, conflictes, guerres, pèrdues i trobades. O sigui, les memòries d'una periodista apassionada.

TRES REPORTERS

Ryszard Kapuscinski s'ha convertit en un dels reporters més admirats del món. Aquest polonès nascut l'any 1932 va marxar a l'Àfrica als 25 anys per fer-hi de corresponsal i allà va ser testimoni excepcional del procés de descolonització del continent africà, els seus reportatges han retratat també l'Amèrica llatina, l'orient mitjà o l'imperi soviètic. L'emperador, un reportatge sobre l'emperador d'Etiòpia Haile Salassie, és, sense cap dubte, un dels millors llibres escrits al segle XX.

- **El emperador**

Anagrama

- **El imperio**

Anagrama

- **La guerra del fútbol**

Anagrama

- **Ébano**

Anagrama

- **Los cínicos no sirven para este oficio**

Anagrama

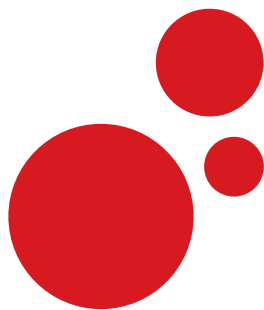
Tom Wolfe, autor d'una de les novel·les més celebrades dels anys vuitanta. *La foguera de les vanitats*, és també un dels principals impulsors d'un corrent de renovació del periodisme que va sorgir en la convulsa societat nord-americana de la dècada dels seixanta: *el new journalism* (nou periodisme), que Wolfe no va dubtar de qualificar com el gènere literari més viu i ric de l'època que desplaçaria l'aleshores estilitzada i (com sempre) agonitzant novel·la.

- **Desaparecido**

COSTA-GAVRAS, Constantin

El fill d'un honest ciutadà americà (Jack Lemmon) desapareix durant el cop militar a Xile l'any 1973. El fill és un periodista compromès amb les idees del govern socialista d'Allende i Jack Lemmon viatja a Santiago de Xile per tal trobar-lo. Demana ajuda a l'ambaixada americana però l'ambaixada és còmplice dels militars.

FOTOPERIODISME

La Guerra Civil espanyola va ser el primer gran conflicte armat que va ser àmpliament retratat pels mitjans de comunicació de tot el món i és, per tant, considerada com el bressol del fotoperiodisme. Si això és així, Robert Capa (nascut a Budapest amb el nom d'Endre Friedeman) és un dels pares de la criatura. Sigui com sigui, els fotògrafs, com els càmeres, s'han convertit en figures del periodisme i en la seva encarnació més aventurera i romàntica, en un periodisme com l'actual, absolutament tiranitzat per la imatge on, de fet, si no hi ha imatge no hi ha notícia.

- **Fotógrafo de guerra. España 1936-1939**

Hiru

Amb la Guerra Civil espanyola va néixer el fotoperiodisme i aquest llibre recull les imatges que van marcar la iconografia d'aquella guerra, procedents de l'arxiu històric del PCE.

- **FotoPres**

Fundació La Caixa

Des de l'any 1982 (des de 1993 amb caràcter bianual) el certamen FotoPres ha premiat el millor fotoperiodisme de l'Estat espanyol. Aquests llibres, que recullen el bo i millor de cada any, són un bon exercici de memòria.

- **Cappa: cara a cara**

CAPPA, Robert

Centro de Arte Reina Sofía

“Si les vostres fotos no són prou bones” deia Robert Capa, “és perquè no sou prou a prop”. Aquest llibre recull les fotografies que Capa va tirar (tan a prop com va poder) durant la Guerra Civil espanyola amb les quals Capa demostra que ser a prop és tant un principi estètic com ètic.

- **Práctica de la fotografía de prensa**

KEENE, Martin

Paidós

Aquest llibre aborda la fotografia de premsa com una forma de vida, des de la cura i el domini de l'equip, passant per les habilitats tècniques necessàries i els últims avenços en càmeres i en transmissió d'imatges.

- **Kim Manresa**

MANRESA, Kim

La Fàbrica

Les lluites obreres en la transició espanyola, les ombres de Barcelona, l'Àfrica negra, o els centres de l'orde de la mare Teresa de Calcuta, són alguns dels paisatges d'aquest reporter gràfic sempre sensible a les injustícies socials.

EL QUART PODER

Montesquieu va proposar la divisió de poders de l'estat i un cop dividits (en tres) algú perspicaç va assenyalar-ne un quart, el poder de la premsa, el poder de denunciar les injustícies, de fer caure un president, d'exaltar les masses o adormir-les, d'assenyalar els corruptes, etc. Les relacions entre el poder (polític i econòmic) i la premsa han estat estretes, i són el motiu d'una bona colla de llibres i pel·lícules, inclosa la pel·lícula que any rere any és qualificada pels crítics com la millor de la història del cinema, o sigui, *Ciudadà Kane*.

- **Repensar la premsa**

Debate

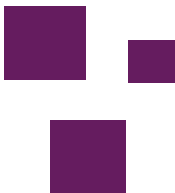
Dos periodistes i un sociòleg analitzen el paper de la premsa espanyola dintre del panorama civil, cultural i polític. Tres punts de vista diferents que es complementen en aquesta mirada al paper que juga la premsa en la nostra societat.

- **Manual de guerrilla de la comunicació**

BLISSET, Luther

Virus

Aquest és un manual subversiu, divertit i radical. Alhora que reflexiona sobre la societat de l'espectacle, ensenya com utilitzar els mitjans de comunicació per traspalsar les consciències i sobretot elabora un exhaustiu catàleg d'accions anti-sistema.

- **Cómo nos venden la moto**

CHOMSKY, Noam; RAMONET, Ignacio
Icaria

Si la propaganda és a la democràcia el que les porres al totalitarisme, Chomsky i Ramonet (dos dels intel·lectuals de referència del moviment antiglobalitzador) analitzen en aquest llibre les tècniques de persuasió, com i qui les utilitza i amb quines intencions i qui hi ha darrere i qui té la propietat dels mitjans de comunicació.

- **Los guardianes de la libertad**

CHOMSKY, Noam; HERMAN, Edward
Crítica

Noam Chomsky, en aquest llibre amb Edward Herman, denuncia les manipulacions de la gent a través de la premsa, la ràdio i la televisió, com la premsa en les societats desenvolupades i democràtiques és molt poc lliure i està sempre al servei dels interessos dels més poderosos.

- **El poder de la premsa**

SÁNCHEZ-VICENTE, Consuelo
Temas de hoy

Quin és el límit entre la informació i l'opinió? Qui hi ha darrere els principals mitjans de comunicació espanyols? Com influiran les noves tecnologies? Aquest llibre prova de respondre totes aquestes preguntes i d'altres en una extensa entrevista amb Pedro J. Ramírez, el director del diari *El Mundo*.

- **¡Chantaje a la prensa! La comunicación en manos de las grandes multinacionales**

SQUIRES, James
Prensa Ibérica

El títol d'aquest llibre amb els expressius signes d'admiració resumeixen perfectament la seva temàtica.

- **La cortina de humo**

LEVINSON, Barry

Un productor de Hollywood i un assessor són cridats per posar en marxa un pla per ajudar el president dels Estats Units. Una sàtira sobre l'ús i l'abús del poder dels mitjans de comunicació dirigida per Barry Levinson (*Rain Man, Good Morning Vietnam*) i interpretada per Robert De Niro i Dustin Hoffman.

- **Ciudadano Kane**

WELLES, Orson

A Xanadu, el seu paradís, acaba de morir Charles Foster Kane. Un noticiari parla de la personalitat del multimilionari, del seu imperi econòmic, de la seva cadena de diaris i emissores, de les seves ambicions polítiques, de la seva vida sentimental... Se sap tot sobre Kane menys una cosa: què significa "Rosebud", la paraula que va pronunciar en morir? Un periodista inicia una investigació, una sèrie d'entrevistes que conformen l'*opera prima* d'Orson Welles i un dels més indiscutibles clàssics del cinema.

- **Todos los hombres del presidente**

PAKULA, Alan J.

Aquesta pel·lícula explica la història dels dos periodistes del *Washington Post* que van investigar la trama de l'escàndol Watergate que va dur l'aleshores president dels Estats Units d'Amèrica, Nixon, a la dimissió.

PREMSA GROGA

Alan Moore, l'autor de From Hell, l'excel·lent versió en còmic de la història de Jack l'Esbudellador escriu: "Un dels grans misteris de Jack l'Esbudellador és precisament que el recordem". I si el recordem és sobretot gràcies a la premsa popular que va néixer a la dècada dels vuitanta del segle XIX a Londres en els anys en què Jack esbudellava les seves víctimes. La premsa groga és, però, segons Moore no només la responsable que recordem Jack l'Esbudellador sinó que també ho és de l'afany de notorietat de l'assassí, al qual la repercussió dels seus crims a la premsa va estimular el zel i el sadisme. Els assassins, els escàndols sexuals, les catàstrofes són el material del qual s'alimenta la premsa groga.

- **Raval de l'amor als nens**

ESPADA, Arcadi

Empúries

L'any 1997 el descobriment d'una suposada xarxa de pederàstia va sacsejar el barri barceloní del Raval. Una sèrie d'acusacions van tancar ciutadans innocents a la presó, que van patir la humiliació pública durant alguns anys i la ignomínia va separar pares i fills. Raval denuncia un cúmul d'errades policials, judicials, administratives i, sobretot, periodístiques perquè *Raval*, a banda d'una exhaustiva investigació dels fets, és una reflexió sobre la feina dels periodistes i sobre la temptació del sensacionalisme.

- **From Hell**

MOORE, Allan; CAMPBELL, Eddie

Planeta

En aquesta recreació magistral del mite de Jack l'Esbudellador, el tema de la premsa sensacionalista hi és tocat d'una manera secundària, però com veurà el

lector que s'endinsi en aquest còmic fosquíssim, el paper de la naixent premsa groga és fonamental.

- **Des de la tenebra. Un descens al cas Alcàsser**

OLEAQUE, Joan M.

Empúries

Després de deu anys d'investigació exhaustiva, Joan M. Oleaque, cronista d'*El Temps*, revela informació que mai fins ara havia sortit a la llum sobre l'assassinat de les tres joves d'Alcàsser. Les rivalitats dels forenses, l'indecent espectacle televisiu ordit al voltant del cas, el paper jugat per alguns familiars de les víctimes... són alguns dels elements de la tragèdia que aquest llibre destapa i exposa amb tot el seu cru patetisme.

- **Juan Nadie**

CAPRA, Frank

Una periodista que busca el reportatge que li doni la fama inventa un personatge, John Done, una persona anònima que escriu al diari una carta de protesta contra l'injust sistema social. Per encarnar aquest personatge la periodista troba la persona ideal: un rodamón, interpretat per Gary Cooper, que es presta a secundar el muntatge.

- **Heròi per accident**

FREARS, Stephen

Bernie La Plante, un bergant que se les manega com pot per guanyar-se la vida, salva els passatgers d'un avió accidentat. Però desapareix sense parar-se a rebre els honors. Els mitjans de comunicació, intrigats per la identitat del benefactor anònim, i un rodamón oportunista posen en marxa aquesta història.

PREMSA ROSA

La crònica de societat va passar a ser premsa rosa i ara és premsa del cor. També els subjectes que eren notícia han patit una mutació, primer eren les cases reials, els milionaris que vivien la *dolce vita*, després la gent del món de l'espectacle, de l'esport... Avui dia, en la tribu dels famosos, es fa realment difícil saber qui i què és cadascú.

- **Jo vull ser famós**

CAPDEVILA, Carles

La Campana

Carles Capdevila ens presenta una visió irònica i antològica del circ mediàtic contemporani, que mostra totes les cares i els protagonistes: les celebritats de sempre, els neofamosos, els fans, els antifamosos radicals i els ciutadans anònims que observen com l'obsessió per l'èxit ràpid, per triomfar per la cara, s'ha convertit en la droga de moda.

- **Chulas y famosas**

Moix, Terenci

Planeta

Tercera part de la trilogia que va començar amb *Garras de astracán* i *Mujercísimas*, per aquesta novel·la divertida i insolent s'hi passegen milionàries i *top models*, aristòcrates "pirades", famosos i famosets en un retrat ferotge de l'Espanya del final del mil·lenni.

- **La Dolce vita**

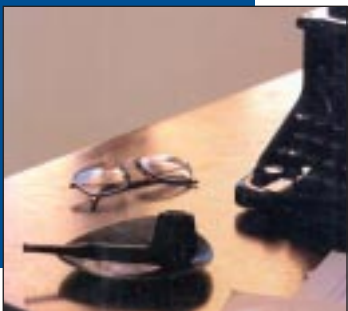
FELLINI, Federico

Marcello Rubini és un *papparazzi* que es mou insatisfet entre les festes que celebra la burgesia de l'època. Un dia és informat que Sylvia, una cèlebre diva del món del cinema, ha arribat a Roma. Marcello decideix que aquesta és la seva oportunitat per aconseguir una gran notícia i per això seguirà la bella dama per les festes nocturnes de la ciutat.

- **Celebrity**

ALLEN, Woody

Celebrity és una pel·lícula sobre el fenomen de la fama als Estats Units. En la pel·lícula Lee Simon (Kenneth Branagh) és un novel·lista sense èxit que ha de guanyar-se la vida com a periodista de societat. El món dels famosos retratat per Woody Allen amb humor i acidesa.

PERIODISTES DE FICCIÓ

Tant la literatura com el cinema han utilitzat molt sovint els periodistes com a personatges per a les seves ficcions, les redaccions com a escenaris, el periodisme com a tema. Juan Carlos Laviana, autor de *Los chicos de la prensa* (que és un exhaustiu estudi de les relacions entre el periodisme i el cinema), relaciona la gran quantitat de personatges periodistes en el primer cinema sonor amb el fet

que la indústria cinematogràfica nord-americana va necessitar, amb la irrupció del so, i per tant dels diàlegs, molts guionistes i que per cobrir aquesta necessitat va nodrir-se de les redaccions dels diaris. En tot cas, són moltes les novel·les i pel·lícules amb periodistes, n'hem seleccionat unes quantes del fons de les biblioteques municipals.

- **New York Graphic**

BAKER, Andrew Lloyd
Mondadori

Virgil és el fotògraf protagonista d'aquesta novel·la, un fotògraf que utilitza tots els mitjans per aconseguir les imatges més escabroses de les nits novaïorqueses per vendre-les després al *New York Graphic*, un diari de successos no menys escabrós.

- **Los últimos días de “La prensa”**

BAYLY, Jaime
Seix Barral

En un to satíric i burlesc, el peruà Jaime Bayly retrata el periodisme més mediocre de Lima a través dels ulls d'un adolescent que s'inicia en el món laboral, en l'amor i el sexe.

- **Los tres mosqueteros**

BIRMAJER, Marcelo
Debate

Marcelo Birmajer és una de les veus noves que arriben de la sempre prolífica Argentina. En aquesta novel·la explica la història d'un periodista covard i desapassionat que rep l'encàrrec de fer un reportatge a un jueu que va tenir un paper fosc durant la dictadura de Videla a l'Argentina. El periodista, també jueu, descobrirà coses sobre el passat però també sobre si mateix.

- **El poeta**

CONNELLY, Michael
Ediciones B

Un periodista de successos avesat a participar com a espectador en els aspectes més sòrdids del món del crim es veu de sobte enmig de la banda més fosca quan comença a sospitar que el suïcidi del seu germà respon al patró d'un assassinat en sèrie. Investigació policíaca, forense i periodística es barregen en aquesta novel·la d'un dels mestres del *best-seller* d'intriga.

- **El cronista d'esports / El periodista deportivo**

FORD, Richard
Columna/Anagrama

Un cronista d'esports de Nova Jersey, Frank Bascome, s'acaba de divorciar i fa repassada a la seva vida conjugal i amorosa en una crònica devastadora de la societat contemporània.

- **Los periodistas**

JAMES, Henry
Alba

Una parella de periodistes (joves, inquiets, pobres i enamorats) busquen notícies en l'enfervorit començament del segle XX. El personatge del moment desapareix misteriosament i els dos periodistes s'endinsen en una investigació laberíntica.

Por pasiones así

MOLINA TEMBOURY, Pedro

Seix Barral

A l'Andrés Sebastián l'envien com a corresponsal d'un diari espanyol a la Buenos Aires turbulenta de l'any 1988 on coneixerà Mariana, una ballarina misteriosa amb qui viurà una passió no menys complexa.

- **Afirma Pereira / Sostiene Pereira**

TABBUCHI, Antonio

Ed 62 /Anagrama

Pereira, un dels personatges més inoblidables de la literatura recent, és un periodista encarregat de dirigir les pàgines culturals del diari *Lisboa*.

- **¡Noticia bomba!**

WAUGH, Evelyn

Anagrama

Un magnat de la premsa anglesa envia, a causa d'una confusió, el periodista menys adequat per cobrir una guerra civil a l'Àfrica. A partir d'aquí la sàtira més despietada sobre el món del periodisme, els enviats especials, la informació i la desinformació... per a una novel·la divertidíssima.

- **Al filo de la noticia**

BROOKS, James L.

Les interioritats d'un telenotícies són les protagonistes d'aquesta pel·lícula; les interioritats professionals sense deixar de banda les complicacions sentimentals.

- **Luna nueva**

HAWKS, Howard

A través de la descripció entusiasta del món periodístic, Howard Hawks aborda el tema de la injustícia social. Un antiheroi ha sigut condemnat a mort per un assassinat amb proves dubtoses. És una comèdia frenètica amb Rosalind Russell com a reportera i Cary Grant com a cap de redacció.

- **El hombre que mató a Liberty Valance**

FORD, John

Aquest *western* melancòlic i amarg és una de les obres mestres de John Ford. Ramson Stoddard (James Stewart) narra a uns periodistes la veritat sobre la mort del pistoler Liberty Valance (Lee Marvin) i el paper que va tenir-hi el seu amic Tom Doniphon (John Wayne). Però a banda d'aquests tres personatges, en la pel·lícula també apareix Peabody, el director (i fundador i propietari i redactor) del *Sinbone Star*.

- **El ojo público**

FRANKLIN, Howard

Aquesta pel·lícula se centra en les peripècies d'un fotògraf de successos a la ciutat de Nova York als anys quaranta. Joe Pesci interpreta un personatge acostumat a retratar cadàvers, a patricular pels carrers a la recerca d'una imatge, mentre la resta de periodistes maten el temps a les redaccions esperant una trucada.

